

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

бул. Шевченка, 7, м. Чернігів, 14000, тел./факс (0462) 67-50-71, e-mail: post@regadm.gov.ua, код ЄДРПОУ 00022674

11.04.2016 № 01-38/1495

На № б/н від 02.04.2016

Величко-Трифонюк Р.
foi+request-10384-
ccaec3dd@dostup.pravda.com.ua

Про надання інформації

Облдержадміністрація розглянула Ваш запит від 02.04.2016 і повідомляє наявну інформацію.

З 2009 року в області діяла Програма енергоефективності Чернігівської області на 2009-2015 роки (затверджена рішенням обласної ради від 11.09.2009 року 26 сесію 5 скл.).

Метою обласної Програми енергоефективності є зменшення енергоємності виробництва одиниці продукції, виконаних робіт, підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів за рахунок розробки та впровадження прогресивних енергозберігаючих технологій та устаткування, оптимізація структури енергоспоживання, збільшення використання місцевих нетрадиційних джерел енергії та вторинних енергоносіїв, скорочення рівня невиробничих втрат паливно-енергетичних ресурсів та води.

Основним завданням Програми є визначення та реалізація головних напрямів щодо підвищення ефективності використання та скорочення втрат паливно-енергетичних ресурсів і зменшення енергоємності продукції (послуг, робіт) за найбільш пріоритетними напрямками розвитку основних галузей на період дії Програми до 2015 року.

Порядок реалізації Програми. З метою розв'язання проблем у енергозбереженні та енергоефективності області Програмою передбачена реалізація заходів організаційного та технічного (технологічного) характеру.

Першочерговим заходом організаційного характеру буде синхронізованість та уніфікація Програми на всіх рівнях впровадження заходів з енергоефективності: міському, районному, найбільш енергоємних споживачів ПЕР.

Необхідність уніфікації функцій управління підтверджується багаторічним зарубіжним досвідом енергозбереження. Зокрема, для уніфікації програм енергозбереження на всіх рівнях розроблюються практичні методичні рекомендації.

Виконання облдержадміністрацією цієї важливої роботи, що має, як показав досвід, виключно практичне значення, необхідно продовжити.

Програми енергоефективності на міському та районному рівнях повинні містити конкретні енергоефективні заходи, які повинні бути обґрунтовані відповідними техніко-економічними розрахунками та зведені у типові форми, а також стислі організаційно-технічні пропозиції з реального підвищення ефективності використання ПЕР на місцевому рівні.

„Програма енергоефективності Чернігівської області на 2009-2015 роки” має бути пріоритетним документом для здійснення заходів енергозбереження.

Пріоритетним під час реалізації Програми буде вирішення питання наповнення фінансовими ресурсами Регіонального фонду підтримки підприємництва в Чернігівській області і Фонду сприяння розвитку та впровадження енергозберігаючих технологій, метою яких є забезпечення розвитку і впровадження інноваційних та енергозберігаючих технологій, а також нарощування потужностей з вироблення альтернативних джерел енергії.

Активно буде проводитись інформаційно-роз'яснювальна робота із популяризації енергозбереження і енергоефективності, концентрації уваги органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, ділових кіл і громадян регіону на проблемах ощадливого використання паливно-енергетичних ресурсів.

Одним з найбільш ефективних і масштабних заходів енергозбереження за рахунок технічного (технологічного фактору), що суттєво впливає на рівень енергоспоживання, є галузеве енергозбереження.

В зв'язку з цим важливого значення набувають питання, пов'язані з впровадженням енергоефективних технологій та обладнання у всіх галузях економіки області.

Промисловість. Зниження матеріалоємності продукції, впровадження енергоефективних технологій та устаткування, вдосконалення обліку та контролю витрачання енергоресурсів, впровадження електроніки та мікропроцесорної техніки, приладів контролю та регулювання тепла.

Зазначені заходи будуть досягатися шляхом:

- створення раціональної схеми електропотреблення для окремих категорій споживачів;
- впровадження заходів щодо зниження технологічних витрат електроенергії;
- автоматизації трансформаторних підстанцій та вирівнення графіків навантаження;
- підвищення надійності роботи силових кабелів, пристрій захисту, електричних лічильників, вимикачів і заземлюючих пристрій;
- заміни електродвигунів з надлишковою потужністю на інші з оптимальним споживанням та застарілого устаткування на нове, з більш високим ККД;
- застосування економічних джерел освітлення та їх реконструкція у виробничих приміщеннях;

• використання систем управління з оптимальним енергоспоживанням технологічних установок і загальнопромислових пристрій;

• обмеження холостого ходу електричних двигунів та силових агрегатів;

• розробки на кожному підприємстві науково-обґрунтованих питомих норм витрат природного газу на одиницю виробленої продукції;

• заміни застарілих котлів на сучасні з ККД не нижче 93 відсотків, в тому числі котлів, які працюють на місцевих видах палива.

Житлово-комунальне господарство. Проведення комплексної модернізації та реконструкції об'єктів житлово-комунального господарства.

Зазначені заходи будуть досягатися шляхом:

• застосування ефективних технологій утилізації теплоти відходів димових газів;

• використання енергії відновлювальних нетрадиційних джерел енергії;

• застосування комплексного підходу до модернізації теплових пунктів та поширення ІТП;

• використання автоматичних систем управління водопостачанням;

• модернізації енергетичного та технологічного обладнання насосних станцій;

• обладнання житлових будинків та комунально-побутових споживачів, які використовують природний газ, побутовими лічильниками;

• заміни застарілих котлів на сучасні з ККД не нижче 93 відсотків;

• обладнання котелень сучасними системами водопідготовки;

• відновлення пошкодженої теплоізоляції та заміна теплових мереж на попередньо ізольовані труби;

• будівництва дахових або будинкових котелень для будинків, віддалених від теплових джерел;

• утеплення фасадів житлових та громадських будівель і потрійного остеклення вікон;

• обладнання входних дверей засобами автоматичного закриття та їх утеплення;

• установка засобів обліку холодної і гарячої води, теплової енергії та регулюючих пристрій на системах тепlopостачання у житлових будинках і приміщеннях бюджетних установ;

• впровадження гнучких безінерційних нагрівальних елементів для розігрівання трубопроводів та опалення приміщень;

• використання сучасних енергоефективних систем електричного освітлення.

Бюджетна сфера. Модернізація та реконструкція об'єктів бюджетної сфери буде здійснюватися шляхом:

• зменшення втрат теплої енергії як похідної енергії природного газу за рахунок підвищення термічного опору зовнішніх теплозахисних конструкцій бюджетних установ – утеплення горищ і покрівель, ремонт і

заміна теплоізоляції теплотрас, у тому числі із застосуванням попередньо ізольованих труб, заміна на пластикові вікна та двері, застосування сучасних теплоізоляційних матеріалів при новому будівництві, утеплення зовнішніх стін:

- впровадження енергозберігаючих компактних люмінесцентних ламп в приміщеннях бюджетних установ з високою світловою віддачею (до 105 чм/Вт), та електронних пускорегулюючих апаратів замість електромагнітних;
  - автоматизації контролю і керування освітленням в залежності від інтенсивності природного світла, в тому числі за допомогою датчиків руху;
  - установки приладів обліку споживання теплової енергії;
  - впровадження економічних схем централізованого опалення та гарячого водопостачання з використанням акумуляторів гарячої води, бойлерів і систем автоматичного регулювання температури води.

Очікувані результати. За рахунок запровадження енергоефективних заходів очікується зменшення втрат енергоресурсів та води. Зокрема, у житлово-комунальному господарстві втрати води на I етапі реалізації Програми планується знизити до 21,5%, а вже на II етапі їх величина очікується на рівні 2000 року – 17,3%.

У тепловому господарстві очікується досягнення втрат теплої енергії в мережах у 2015 році на рівні 9,5% (56,6% від рівня 2008 року).

По бюджетних установах за рахунок запровадження енергоефективних заходів планується зменшити витрати на енергоносії на 20,0%.

Ініціатором розроблення Програми є Чернігівська обласна державна адміністрація.

Розробником Програми комунального господарства Програми виступають районні управління облдержадміністрації. **Виконавцем** виступає головне управління житлово-облдержадміністрації. Співрозробниками державні адміністрації, міськвиконкоми,

Учасниками Програми виступають районні державні адміністрації, міськвиконкоми, управління облдержадміністрації, підприємства і організації всіх форм власності.

Термін реалізації Програми – 2009-2015 роки.

Прогнозні обсяги та джерела фінансування:

тис.гри.

Обсяг коштів, які пропонуються залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми										Всього витрат	
	I		II									
	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018		
Обсяг ресурсів всього, в тому числі:	1 48684,7	2 39120,0	1 24908,6	1 62653,9	1 08933,6	1 19282,5	9 7328,8	1 000912,1			1	
державний бюджет	7 6852,0	1 34308,0	5 4609,7	7 5475,1	4 9183,7	5 8080,3	4 3527,3	4 92036,1			4	
обласний бюджет	5 206,7	5 200,0	5 200,0	5 200,0	5 200,0	5 200,0	5 200,0	5 200,0			3	
місцеві бюджети (сіл, селищ, міст)	5 957,7	1 8378,5	1 2694,5	1 7904,9	8 810,3	1 3073,4	1 5915,4	1 2734,7			9	
власні кошти підприємств	5 6970,7	4 3336,2	2 4764,3	3 7037,0	2 4169,8	3 4672,0	2 3846,7	2 43956,7			2	

Кредити, позики, гранди тощо)	697,6	3	7897,3	3	7640,1	2	7036,9	2	1569,8	2	256,8	8	839,4	8	35777,9
5															

Програму розміщено на сайті Чернігівської обласної державної адміністрації (<http://cg.gov.ua/index.php?id=15239&tp=1&pg=>).

У січні 2016 року прийнята Програма стимулювання до запровадження енергоефективних заходів населення, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Чернігівської області на 2016-2017 роки (затверджена рішенням обласної ради від 27.11.2016 року 3 сесію 7 скл.).

Метою Програми є:

- реалізація комплексу заходів із термомодернізації будівель та альтернативного енергозабезпечення;
- зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів населенням через стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів;
- сприяння розвитку галузі енергоефективного будівництва і реконструкції, забезпечення умов до виявлення й залучення вітчизняних та іноземних інвестицій;
- зменшення обсягу субсидій для населення за спожиті енергоносії;
- популяризація економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження, підвищення громадського освітнього рівня у цій сфері.

Завдання та порядок реалізації Програми. Населення на сьогодні є найбільшим споживачем природного газу в області. У 2015 році цією категорією спожито 309,0 млн м³ природного газу, що становить понад 50 % від загального споживання усіма категоріями.

У рамках реалізації даної Програми розроблено ефективний механізм стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів, які планується здійснювати протягом 2016 - 2017 років. Суть цього механізму полягає в тому, що обласний бюджет відшкодовує позичальникам 10% відсотків річних у національній валюті за кредитами, отриманими на заходи з енергозбереження, та за кредитами, отриманими на заходи, орієнтовані на використання альтернативних до газу джерел енергії.

Відповідно до цього механізму відшкодування відсотків здійснюється на підставі договору про співробітництво між головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на фінансування заходів з енергозбереження, та кредитно-фінансовою установою.

Відшкодування відсотків здійснюється за кредитами, залученими на впровадження таких енергозберігаючих заходів:

1) для членів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів:

- обладнання та матеріали для облаштування індивідуальних теплових пунктів;
- регулятори теплового потоку за погодними умовами та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них;
- вузли обліку води (гарячої, холодної) та теплової енергії, зокрема засоби обліку та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них;

- вікна з двокамерними енергоефективними склопакетами (з енергозберігаючим склом) для місць загального користування (зокрема, під'їздів, підвалів, технічних приміщень, горищ);
- матеріали для проведення робіт з теплоізоляції зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів;
- матеріали та обладнання для модернізації систем освітлення місць загального користування (у тому числі щодо заміни електропроводки, ламп та патронів до них, встановлення автоматичних вимикачів);
- надання послуг з монтажу енергозберігаючого обладнання.

2) для населення:

- a) одноквартирні житлові будинки:
  - котли з використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу);
  - радіатори опалення з терморегуляторами;
  - вікна з двокамерними енергоефективними склопакетами (з енергозберігаючим склом);
  - рекуператори тепла вентиляційного повітря;
  - вузли обліку води (гарячої, холодної), зокрема засоби обліку та відповідне додаткове обладнання і матеріали;
  - матеріали для проведення робіт з теплоізоляції зовнішніх стін, підвальних приміщень, горищ, покрівель та фундаментів;
  - теплові насоси;
  - сонячні колектори для виробництва теплової енергії та підігріву води;
  - надання послуг з монтажу енергозберігаючого обладнання;
- b) квартири у багатоквартирних житлових будинках:
  - котли з використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу);
  - радіатори опалення з терморегуляторами;
  - вікна з двокамерними енергоефективними склопакетами (з енергозберігаючим склом);
  - вузли обліку води (гарячої, холодної) та теплової енергії, зокрема засоби обліку та відповідне додаткове обладнання і матеріали;
  - надання послуг з монтажу енергозберігаючого обладнання.

За час реалізації державної програми упродовж 2014-2015 років видано кредити 2528 фізичним особам на загальну суму – 34,8 млн грн, в тому числі 511 кредитів на суму 7,8 млн грн для придбання негазових котлів.

На сьогодні спостерігається чітка тенденція до збільшення кількості кредитів та їх вартості, що свідчить про підвищення рівня довіри населення до держави, а також про те, що населення все частіше схиляється до комплексного вирішення проблем енергозбереження.

Очікувані результати. Враховуючи, що в Україні протягом десятків років сформувався великий потенціал економії ПЕР, який перевищує 55% до загального обсягу їх споживання, здійснення програмних енергоощадних заходів стає надзвичайно ефективним бізнесом. Реально можна прогнозувати, що в режимі самоокупності споживання енергії на побутові цілі та цілі опалення в регіоні може бути зменшено на 5-10%. Альтернативна енергетика та використання місцевих видів палива за відповідних капіталовкладень може зменшити споживання природного газу.

Ініціатором та розробником Програми є Чернігівська обласна державна адміністрація.

Виконавці Програми виступає Чернігівська обласна державна адміністрація, Департамент житлово-комунального господарства, регіонального розвитку та інфраструктури облдержадміністрації.

Термін реалізації Програми - 2016-2017 роки.

Програма фінансується з обласного бюджету.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми складає 2000,0 тис. гривень.

Програму розміщено на сайті Чернігівської обласної державної адміністрації (<http://cg.gov.ua/index.php?id=15239&tp=1&pg=1>).

Разом з тим, відповідно до ст. 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі - Закон) Чернігівська обласна державна адміністрація не є розпорядником запитуваної Вами інформації у частині щодо державних цільових та інших програм енергозбереження. Для надання інформації на поставлене питання згідно із ст. 22 Закону Ваш запит направлено належному розпоряднику для розгляду у межах компетенції – Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження України (провул. Музейний, 12, м. Київ, 01001).

Відповідно до ст. 23 Закону Ви можете оскаржити відповідь обласної державної адміністрації про відмову в задоволенні запиту в частині до голови Чернігівської обласної державної адміністрації, Кабінету Міністрів України або до суду.

**Заступник голови – керівник апарату
обласної державної адміністрації**

Н.А. Романова